

led i nyordningen efter lovforslagets § 5 kan iværksættes værgemål uden fratagelse af handleevne, og at handleevne ikke fratages ved samværgemål efter lovforslagets § 7, vil muligt medføre et udvidet anvendelse af bestemmelsen, idet dispositioner, der måtte blive foretaget af personer under sådanne værgemål, ikke længere bliver ugyldige, jf. lovforslagets § 44 og § 45, der kun omfatter umyndige.

Bestemmelsen i lovforslaget dækker den samme personkreds som i dag, men svarende til de medicinske krav i lovforslagets § 5 er de svært demente fremhævet blandt de sindssyge, og udtrykket »åndssvaghed« er omformuleret til det mere tidssvarende »hæmmet psykisk udvikling«. Kravet til beviset for tilstanden på aftaletidspunktet er lempet i nogen grad med brugen af ordene »hvis det må antages«.

Ved kolliderende retshandler, f.eks. i form af dobbeltsalg af det samme aktiv, må begge dispositioner efter en analogi med forholdet mellem en fuldmagtsgiver og en fuldmægtig anses som truffet af personen under værgemål. Således vil det i forhold til medkontrahenterne afhænge af det konkrete retsforhold, hvem der vinder ret, hvilket normalt vil indebære, at den ældste af dispositionerne har fortrinsret, når begge medkontrahenter er i god tro. Se i øvrigt om spørgsmålet om kolliderende retshandler de almindelige bemærkninger afsnit 4.3.3. om § 5-værgemål og 4.5. om samværgemål efter lovforslagets § 7.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 340-345.

Til kapitel 8

Særlige værgemål

Dette kapitel indeholder regler om de særlige former for værgemål, som gælder ved siden af reglerne om værgemål for børn og unge, jf. lovforslagets kapitel 1, og for voksne, jf. lovforslagets kapitel 2, § 5 - § 7.

Særlige værgemål iværksættes, som navnet viser, med henblik på værgens varetagelse af særlige opgaver. Værgemål af denne type er derfor begrænset og ophører efter udførelsen af den pågældende opgave. Sådanne værgemål kan ligeledes tidsbegrænses.

Til § 47

Bestemmelsen afløser den gældende bestemmelse i myndighedslovens § 58, 2. pkt., hvorefter der altid skal beskikkes en særlig værge for en umyndig, når værgens interesse i et foreliggende retsforhold kan komme i strid med den umyndiges.

Som noget nyt omfatter bestemmelsen nu tillige samværgemål, hvor der også kan være et behov for beskikkelse af en særlig værge ved interessekonflikter mellem samværgen og den, der er under samværgemål. Bestemmelsen kan også anvendes ved interessekonflikter om personlige spørgsmål, der kan opstå under værgemål efter § 5 eller mellem børn og forældre som indehavere af forældremyndigheden.

I forhold til lovudkastet i betænkningen er bestemmelsens 2. pkt. om reglens anvendelse for samværgemål og for værgemål, hvor værgen sammen med en ægtefælle bestyrer den del af fællesboet, der er omfattet af værgemålet, udeladt, idet det fremgår af 1. pkt., der omfatter alle værgemål, at en særlig værge kan beskikkes også ved disse former for værgemål.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger ovenfor afsnit 12.2.1. og til betænkningen side 349-350.

Til § 48

Bestemmelsen afløser den gældende regel i myndighedslovens § 58, 1. pkt., hvorefter der til udførelsen af et bestemt hverv for en umyndig i fornødent fald kan beskikkes en særlig værge.

I forslaget er det udtrykkeligt i modsætning til i den gældende bestemmelse i myndighedsloven nævnt, at beskikkelse af en anden værge efter § 48 sker, hvis den faste værge er midlertidigt forhindret. Beskikkelsen vil derfor formentlig typisk omfatte alle de opgaver, som tilkommer den faste værge, men kan dog også tilpasses til det aktuelle behov, som kan være bistand til bestemte opgaver. Det beror på et skøn, om forhindringen må anses for midlertidig, eller om det er mere hensigtsmæssigt at finde en ny fast værge.

Bestemmelsen gælder kun, når den midlertidige forhindring i at varetage væргеopgaverne opstår for en beskikket værge. Er en født værge, dvs. en person, der er værgen som følge af, at denne er indehaver af forældremyndigheden, midlertidigt forhindret, vil denne normalt heller ikke kunne varetage sin opgave som forældremyndighedsindehaver. I denne situation anvendes bestemmelsen i myndighedslovens § 21, hvorefter statsamtet kan afgøre, hvem forældremyndigheden - og dermed værgemålet - skal tilkomme, mens forhindringen varer. Myndighedslovens § 21 er i forslaget til lov om forældremyndighed og samvær (L 176) medtaget som § 25.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger ovenfor afsnit 12.2.1. og til betænkningen side 350.

Til § 49

Bestemmelsen svarer til dels til den gældende regel i myndighedslovens § 59, der giver mulighed for at beskikke en særlig værge for personer, der ved sygdom eller fravær midlertidigt er forhindret i at varetage sine egne anliggender. Om anvendelsen af myndighedslovens § 59 i praksis henvises til de almindelige bemærkninger ovenfor afsnit 12.1. og til betænkningen side 55 f.

Lovforslagets § 49 omfatter de situationer, hvor en voksen, der ikke er under værgemål, har behov for bistand af en værge under midlertidigt fravær, der hindrer den pågældende i selv at disponere. I disse